

การถอยสายระบายแผล

Short Penrose Drain

นพ.อภิวัฒน์ เจริญรัตน์

พญ.กนกรัตน์ ไทยวัชรามาศ

นพ.ภาณุ วีรตกุลพิศาล

ผศ.นพ.พลากร สุรกุลประภา

ผศ.นพ.องอาจ โสมอินทร์

Surgical drain มีวัตถุประสงค์เพื่อระบาย collection fluid ของแผลหรือ body cavity ซึ่งพบได้บ่อยในผู้ป่วยศัลยกรรม โดยบทความนี้จะกล่าวถึง Passive opened drain เป็นหลัก

Penrose drain มีลักษณะเป็น soft rubber tube จัดเป็น opened drain ที่ใช้กระบวนการ capillary action และ gravity ในการระบาย fluid เช่น abscess, serum ออกจากแผลหรือ body cavity ซึ่งเป็น drain ที่ใช้บ่อย มีทุกโรงพยาบาล และราคาถูก แต่เนื่องจากเป็น opened drain จึงยากที่จะวัดตวงปริมาณ content และความถี่ในการทำแผลขึ้นกับปริมาณ discharge ที่ซึมออกมา และลักษณะแผลรอบท่อระบายว่ามีการติดเชื้อหรือไม่

อุปกรณ์

1. Dressing set
2. กรรไกรตัดไหม / Suture scissors
3. Sterile safety pin

ขั้นตอนการทำหัตถการ

1. แนะนำตัว ขออนุญาต และแจ้งวัตถุประสงค์ที่จะทำหัตถการ
2. เมื่อเปิดแผลให้ระวังว่ามี เข็มกลัดซ่อนปลายอยู่ได้ gauze เพราะการที่เรา remove gauze ออกพร้อมกันทั้งชุด จะเป็นการดึงรั้งให้ drain หลุดจากบาดแผลได้ เป็นการ off drain โดยไม่ได้ตั้งใจ เพราะฉะนั้นควรจะค่อยๆเอา gauze ออกทีละชั้น
3. เตรียม antiseptic solution โดย antiseptic ที่ใช้จะขึ้นกับชนิดและตำแหน่งบาดแผล
4. เช็ดบริเวณรอบๆบาดแผลและตัว drain ที่จะทำการ Short หรือ off ด้วย antiseptic solution หรือ Normal saline solution

5. ขยับ drain พลิก หรือ หมุนเล็กน้อย เนื่องจากอาจจะมี fibrous tissue หรือติดกับเนื้อเยื่อข้างเคียง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้า drain นี้ใส่มาเป็นเวลานาน
6. ค่อยๆดึง drain ออกให้ได้ขนาดความยาวที่ต้องการจะ short โดยทั่วไป คือ ประมาณ 1 นิ้ว หรือ 2-3 เซนติเมตร (โดยยังไม่ต้องตัดใหม่ที่ fix drain อยู่)
7. แนะนำให้สวมถุงมือ sterile
8. ใช้เข็มกลัดซ่อนปลายเป็นตัวค้ำไม่ให้ drain หลุดกลับเข้าไปในตัวคนไข้อีกหลังจากที่เรา short drain แล้ว
9. หลังจากนั้นตัด drain ออกให้ได้ขนาดตามที่ต้องการจะ short
10. ใช้กรรไกรตัดใหม่ที่เย็บ fix drain ไว้ยูเดิม
11. หลังจากนั้น รองด้วย Y-gauze
12. ปิดแผลภายใต้ sterile technique
- 13.

ข้อควรระวัง

1. สื่อสารกับผู้ป่วยเป็นระยะๆ และสุภาพ นุ่มนวล
2. ระวังอย่าให้เกิด contamination
3. ไม่ควรตัด drain ก่อนกลัดเข็มกลัด หรือ ตัดได้เข็มกลัด หรือปลดเข็มกลัดก่อนโดยไม่ได้จับ drain ไว้
4. ระวัง accidental off drain กล่าวคือ การ short drain แล้วกลายเป็นการ off drain โดยไม่ได้ตั้งใจ ระวังที่ใส่เข็มกลัดซ่อนปลายแล้วไม่ได้ fix drain ไว้ให้มั่นคง เพราะฉะนั้นเราจะต้อง fix ด้าน proximal ของ drain เอาไว้เมื่อเราทำการใส่เข็มกลัดซ่อนปลายผ่าน penrose drain จะได้ไม่เป็นการดึงรั้งให้ drain ถอยออกมามากเกินไป
5. ระวังกลัดเข็มกลัดโดนผิวหนังผู้ป่วย